

Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği

BÖLÜM I – Genel Hükümler

Amaç

Madde 1- Bu yönetmeliğin amacı, Bilkent Üniversitesi'nde yürütülen lisansüstü eğitimi düzenlemektir. Lisansüstü eğitim, tezli ve tezsiz yüksek lisans programları ile doktora programlarından oluşur.

Kapsam

Madde 2- Bu yönetmelik Bilkent Üniversitesi'nde yürütülen yüksek lisans, doktora programları ile bunların gerektirdiği eğitim-öğretim, bilimsel araştırma ve uygulama faaliyetlerinden oluşan lisansüstü eğitimi kapsar.

Programlara Başvuru

Madde 3- (*Değişik, MHK 03.06.2015*) Lisansüstü programlara başvuracak adayların lisans diploması sahibi olmaları gereklidir. İlgili bir alanda tezli yüksek lisans derecesi olan adaylar yüksek lisans diplomasıyla öğrenci alan doktora programlarına başvurabilir. Lisansüstü programlara başvuracak adayların, T.C. Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) tarafından yapılan Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavı'ndan (ALES) başvurdukları programın puan türünde en az ilgili Enstitü Kurulu (EK) tarafından her bir program için ayrı ayrı belirlenerek ilan edilmiş olan asgari puanı almış olmaları istenir. Müzik dalında ve Konferans Çevirmenliği programına başvuran adaylardan ALES'e girmiş olma koşulu aranmaz. Tezsiz yüksek lisans programlarından hangilerinde ALES koşulu aranacağına Senato karar verir. Yükseköğretim Kurulu'nca ALES yerine kullanılabileceği ilan edilen sınavlar ve eşdeğer puanlar ALES yerine kullanılabilir. Yabancı uyruklu adaylar ile yurtdışında ikamet eden Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları, ilgili Enstitü Yönetim Kurulu'nun (EYK) kararı ile ALES yerine Graduate Record Examinations (GRE), Graduate Management Admission Test (GMAT) veya EYK'nın onaylayacağı bir başka yazılı sınav notu ile de başvurabilir. Tezli yüksek lisans derecesi bulunmayan lisans derecesi ile doktora programlarına başvuran adayların lisans mezuniyet not ortalamalarının en az 3.00/4.00 veya eşdeğeri olması şartı aranır.

Lisansüstü programlara başvuran adayların İngilizce dil beceri düzeylerini başvuru sırasında belgelendirmeleri gereklidir.

Lisansüstü programlara başvuracak adaylarda aranacak diğer nitelikler, ilgili anabilim veya anasanat başkanlarının görüşü de alınarak, EK tarafından belirlenir. Bu doğrultuda, her lisansüstü program için ayrı ayrı olmak üzere, programa başvuracak adayların lisans mezuniyet not ortalamalarına alt sınır getirilebilir.

Başvuru sırasında istenecek tüm belgeler EYK tarafından belirlenerek ilan edilir. Başvuru tarihleri Üniversite'nin akademik takvimiyle uyumlu olacak biçimde EYK tarafından belirlenir.

Kendi isteği ile ayrılma durumu hariç, kayıtlı olduğu lisansüstü programıyla ilişkisi kesilen öğrenciler, aynı anabilim veya anasanat dalındaki yüksek lisans veya doktora programlarına tekrar başvuramaz.

Öğrenci Kabulü

Madde 4- (*Değişik, MHK 12.06.2014; Değişik, MHK 03.06.2015*) EYK, başvuruları incelemek ve değerlendirmek üzere her bir anabilim veya anasanat dalında biri anabilim veya anasanat başkanı ya da onun görevlendireceği bir öğretim üyesi olmak üzere en az üç öğretim üyesinden oluşan komisyonlar kurar. Bu komisyonlar, adayların daha önceki eğitimlerini, akademik başarılarını, Madde 3'te belirtilen sınav sonuçlarını ve İngilizce dil becerilerini göz önüne alarak hangi adayların mülakata çağırılacağına karar verir ve mülakatları yürütür. Komisyonlar, mülakat sonuçlarını ve adayların belgelerini değerlendirerek kabul önerilerini enstitüye iletir.

Adayların İngilizce dil becerileri değerlendirilirken Senato tarafından kabul edilerek duyurulan “Bilkent Üniversitesi Lisansüstü Öğrenci Kabulünde Kullanılacak Dil Sınavları ve Gerekli En Düşük Puanlar” ile “Dış Sınav Yoluyla İngilizce Yeterlik Esasları” başlıklı belgeler esas alınır. Yabancı uyruklu adaylar ile yurtdışında ikamet eden Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları İngilizce dil düzeylerinin yeterli olduğunu başka belgelerle de kanıtlayabilir; bu konuda kararı EYK verir.

Lisansüstü programlara kabul edilecek adaylardan, tüm diğer koşulları yerine getirdikleri halde, yalnızca İngilizce dil becerileriyle ilgili koşulları sağlayamayanlar, İngilizce Hazırlık Programı'na kayıt yaptırarak dil becerilerini geliştirmek koşuluyla lisansüstü programlara kabul edilebilir. Bu öğrenciler ancak İngilizce dil koşullarını sağladıktan sonra kabul edildikleri lisansüstü programlara başlayabilir.

İlgili komisyon gerekli görürse, Üniversitelerarası Kurul tarafından yayımlanan Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği'ndeki asgari şartları sağlamak koşuluyla, bazı adayların lisansüstü programa koşullu olarak kabul edilmelerini önerebilir. Koşullu kabul edilen öğrenciler öncelikle Bilimsel Hazırlık Programı'na kayıt olup, eğer bu programı başarı ile tamamlarlarsa lisansüstü programlarına başlayabilir.

İlgili komisyon gerekli görürse, İngilizce dil koşullarını sağlamış olsa dahi, öğrencinin programı süresince dil becerilerini geliştirmesi için müfredatına ek dil dersleri eklenmesini önerebilir. Bu öğrencilerin Bilkent Üniversitesi tarafından verilen dil derslerinden hangilerini alacağına kabul aşamasında EYK karar verir. Öğrencilerin mezun olabilmesi için bu derslerden de başarılı olmaları gerekir; bu derslerin notları diğer lisansüstü derslerle birlikte yarıyıl ve genel not ortalamalarına katılır, müfredat derslerinin ağırlıklı not ortalamasına dahil edilir.

Hazırlık sınıfları hariç en az 12 yarıyıl süreli lisans programlarından mezun olan adayların doktora programlarına başvuruları yüksek lisans derecesine sahip adaylarındaki gibi değerlendirilebilir; bu konuda kararı EYK verir.

Komisyonların kabul ve ret önerileri EYK tarafından değerlendirilir ve karara bağlanır. Bilimsel Hazırlık Programı'na kayıt yaptıracak öğrencilerin bu program kapsamında alacakları dersler kabul aşamasında EYK tarafından belirlenir.

Yüksek lisans programını Bilkent Üniversitesi'nde tamamlayan ve doktora programının kabul şartlarını sağlayan öğrenciler, enstitü müdürü tarafından, anabilim veya anasanat başkanının görüşü de alınarak, yeni bir başvuru sürecinden geçmeksizin aynı anabilim veya anasanat dalında doktora programlarına doğrudan kabul edilebilir. Bilkent Üniversitesi'nde yüksek lisans programını tamamladıktan sonra en çok bir yarıyıl ara verip ardından doktora programına devam etmek isteyen öğrencilerin dosyalarında yer alan ve verildikleri sırada geçerli olan belgelerden doktora başvuru sırasında doktora giriş koşullarının sağlanmış olduğunu gösterenler, tekrar istenmez.

Bir anabilim veya anasanat dalındaki programı tamamlamadan kendi isteği ile ayrılmış öğrencilerin, yine bu anabilim veya anasanat dalındaki lisansüstü programlara kabulü durumunda, daha önce tamamlanmamış programda geçirilmiş sürelerin ne kadarının yeni kabul edildikleri programda geçirilmiş sayılacağına, kabul sırasında EYK karar verir.

İngilizce Hazırlık Programı

Madde 5- (Değişik, MHK 12.06.2014; Değişik, MHK 03.06.2015) Lisansüstü programlara İngilizce dil becerisi eksikliği nedeniyle koşullu olarak kabul edilen öğrencilerin İngilizce Hazırlık Programı'ndaki eğitim süreci, Bilkent Üniversitesi İngilizce Hazırlık Programı Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'nde belirtildiği biçimde gerçekleştirilir. Ancak, lisansüstü öğrenciler için İngilizce Hazırlık Programı'nın azami süresi bir yıldır; programı bir yıl içinde bitiremeyen öğrencilerin üniversiteyle ilişkileri kesilir.

İngilizce Hazırlık Programı'nda geçen süreler lisansüstü öğrenimlerle ilgili sürelere sayılmaz.

Madde 4'te belirtilen İngilizce dil koşulları sağlanmadan önce bilimsel hazırlık dersleri veya lisansüstü program kapsamındaki dersler alınmaz, tez çalışması yapılamaz.

Bilimsel Hazırlık Programı

Madde 6- (Değişik, MHK 03.06.2015) Bilimsel Hazırlık Programı'na kayıtlı öğrencilerin kabul aşamasında EYK tarafından belirlenen bilimsel hazırlık derslerini almaları gereklidir. Bilimsel Hazırlık Programı'nı başarıyla tamamlamak için en çok iki yarıyıl içinde tüm bilimsel hazırlık derslerinin en az C notu ile başarılı olmuş olması ve bu derslerin genel not ortalamasının en az 3.00 olması gereklidir. İki yarıyılılık azami süre sonunda bilimsel hazırlık derslerinin tümünden C veya üstünde bir not alamayan öğrenciler ile bu derslerin genel not ortalaması en az 3.00 olmayan öğrencilerin üniversite ile ilişkileri kesilir. Bilimsel Hazırlık Programı kapsamında alınan dersler lisansüstü programlarda alınması gereken derslere veya kredilere sayılmaz, notları lisansüstü genel not ortalamasına dahil edilmez.

Bilimsel Hazırlık Programı'ndaki öğrenciler, bu program kapsamında aldıkları derslere ek olarak, danışmanlarının önerisi ve EYK kararı ile lisansüstü program müfredatlarında yer alan derslerden de alabilir. Bu derslerin notları ve not ortalaması bilimsel hazırlık derslerinden ayrı değerlendirilir. Lisansüstü müfredat derslerine kayıt için, dersin alınacağı yarıyıldaki ders ekleme-bırakma süresinin bitimine kadar EYK onayı alınmış olmalıdır. Bilimsel Hazırlık Programı'nı başarıyla tamamlayan öğrencilerin bu program süresince EYK onayı ile aldıkları lisansüstü müfredat dersleri, lisansüstü program kapsamında alınmış kabul edilir; bu derslerden alınan notlar lisansüstü programın genel not ortalaması hesabına katılır, ancak yarıyıl not ortalamalarına katılmaz. Bilimsel Hazırlık Programı sırasında alınıp ilgili lisansüstü programa sayılan müfredat derslerin toplam kredisi, söz konusu lisansüstü program müfredatının toplam kredisinin dörtte birini geçemez.

Bilimsel Hazırlık Programı sırasında bilimsel hazırlık programı dersleri veya EYK onayıyla alınan lisansüstü müfredat dersleri dışında başka ders alınamaz.

Bilimsel Hazırlık programlarında geçen süreler, lisansüstü program süresi içinde sayılmaz.

Özel Öğrencilik ve Misafir Öğrencilik

Madde 7- Yükseköğretim kurumu mezunları EYK kararı ile lisansüstü derslere özel öğrenci olarak kabul edilebilir. Bir başka yükseköğretim kurumunda kayıtlı öğrenciler ise EYK kararı ile lisansüstü derslere misafir öğrenci olarak kabul edilebilir. Özel veya misafir öğrenci statüsünde ders alanlar öğrencilik haklarından yararlanamaz. Bu öğrencilere diploma veya sertifika verilmez; ancak, kayıtlı oldukları dersleri ve aldıkları notları gösteren bir belge verilir.

Aynı Anabilim veya Anasanat Dalı Altındaki Programlar Arasındaki Geçişler

Madde 8- (*Değişik, MHK 03.06.2015*) Yüksek lisans programına kayıtlı bir öğrenci, bu programda en az bir yarıyıl tamamladıktan sonra, aynı anabilim veya anasanat dalında lisans derecesi üzerine yapılan doktora programına geçmek için başvurabilir. Doktora programına geçebilmek için Bilkent Üniversitesi'ndeki lisansüstü genel not ortalamasının en az 3.00 olması ve Madde 3'te belirtilen doktora programına kabul koşullarının sağlanmış olması gerekir.

Doktora programına kayıtlı bir öğrenci, doktora programında geçirmiş olduğu süre de sayıldığında, geçmek istediği programı tamamlamasına olanak sağlayacak kadar süresi kalmış ise, ilgili yüksek lisans programına geçmek üzere başvurabilir.

Aynı anabilim veya anasanat dalındaki tezsiz ve tezli yüksek lisans programları arasında geçiş için başvurulabilir.

Geçiş başvuruları, öğrencinin danışmanının ve ilgili anabilim veya anasanat dalı başkanının görüşleri de alınarak EYK tarafından karara bağlanır. Aynı anabilim veya anasanat dalındaki programlar arasındaki geçişlerde, önceki programda geçirilmiş süreler, geçilen programdaki sürelerle sayılır. Geçiş onaylanan öğrencilerin yeni programlarına intibakları EYK tarafından yapılır.

Yatay Geçiş Yoluyla Kabul

Madde 9- Başka bir üniversitedeki veya Bilkent Üniversitesi'nde başka bir anabilim veya anasanat dalındaki lisansüstü programda öğrenci iken yatay geçiş yoluyla Bilkent Üniversitesi'ndeki bir programa kabul için başvuranların, girmek istedikleri programla ilgili Madde 3'te belirtilen başvuru koşullarını öğrenciliklerinin sürdüğü programa girerken sağlamış, buldukları programda en az bir yarıyıl süreyle ders almış ve bu derslerden en az 3.00 genel not ortalamasını sağlamış olmaları gerekir. Geçiş başvuruları, ilgili anabilim veya anasanat dalı başkanının görüşleri de alınarak, EYK tarafından değerlendirilir ve karara bağlanır. Yatay geçişle kabul edilen öğrencilerin daha önceki lisansüstü programlarda geçirdikleri süreler, yeni programlarına sayılır. Yatay geçiş ile kabul edilen öğrencilerin önceki programlarında almış oldukları derslerden hangilerinin geçtikleri lisansüstü programdaki derslere sayılacağı ve programdaki çeşitli aşamaların tamamlanması ile ilgili sürelerin ne olduğu, geçilen anabilim veya anasanat dalı başkanının görüşü alınarak EYK kararı ile kabul sırasında belirlenir; ancak, bu biçimde transfer edilecek derslerin sayısı Madde 11'de belirtilen sınırı aşamaz. Doktora programlarına başka bir üniversiteden yatay geçiş yapan öğrencilerin yeterlik sınavına Bilkent Üniversitesi'nde girmeleri şarttır. Bilkent Üniversitesi içinde bir daldaki programdan başka bir daldaki programa yatay geçiş yapılması durumunda, geçiş yapılan anabilim veya anasanat dalında tekrar doktora yeterlik sınavına girilip girilmeyeceğine, ilgili anabilim veya anasanat başkanının önerisi üzerine EYK karar verir.

Danışman

Madde 10- *(Değişik, MHK 03.06.2015)* Tezli yüksek lisans ve doktora programlarında her öğrenci için ilgili anabilim veya anasanat dalı başkanı, kendi öğretim üyeleri arasından bir tez danışmanı önerir. Tez danışmanı EYK kararı ile atanır. Tezsiz yüksek lisans programlarında her öğrenciye ilgili anabilim veya anasanat dalı tarafından bir akademik danışman atanır.

Danışman, öğrencinin alacağı derslerin belirlenmesinde, tezinin veya sergi, proje gibi diğer program etkinliklerinin yürütülmesinde yardımcı olur ve lisansüstü çalışmalarını yönetir. Lisansüstü çalışmalarının niteliğinin birden fazla danışman gerektirdiği durumlarda ek danışmanlar da atanabilir. Ek danışmanların, yüksek lisans tezlerinde en az yüksek lisans derecesine, doktora yeterlik tezlerinde ise en az doktora derecesine sahip olması gerekir.

Program Müfredatları ve Dersler

Madde 11- *(Değişik, MHK 20.03.2014; Değişik, MHK 03.06.2015)* Lisansüstü programların müfredatları EK kararı ve Senato onayı ile belirlenir.

Tezli yüksek lisans programlarının müfredatlarında, kredi toplamı 24'ten az olmamak üzere en az 8 adet kredili ders, en az bir adet kredisiz seminer dersi ve bir adet kredisiz tez dersi bulunur. Tezsiz yüksek lisans programların müfredatlarında, kredi toplamı 30'dan az olmamak üzere en az 10 adet kredili ders ile bir adet kredisiz dönem projesi dersi bulunur. Tezli yüksek lisans müfredatlarında en çok iki, tezsiz yüksek lisans müfredatlarında en çok üç adet lisans dersi bulunabilir.

Yüksek lisans derecesi ile doktora programına kabul edilmiş öğrencilerin takip edeceği müfredatlarda, kredi toplamı 24'ten az olmamak üzere en az 8 adet kredili ders ile kredisiz tez dersi bulunur; lisans derecesi ile doktora programına kabul edilmiş öğrencilerin takip edeceği müfredatlarda, kredi toplamı 48'den az olmamak üzere en az 16 adet kredili ders ile kredisiz tez dersi bulunur. Lisans dersleri doktora programında alınması gereken derslere sayılmaz.

Senato tarafından tüm lisansüstü programlarında yer almasına karar verilen dersler de müfredatlara eklenir. Müfredatlarda yer alabilecek seminer dersleri kredisizdir.

Eğitim Bilimleri Enstitüsü tarafından yürütülen ve pedagojik formasyon içeren tezli lisansüstü programlardaki öğrenciler, lisansüstü müfredatlarına ek olarak pedagojik formasyon müfredatı takip eder.

Her yarıyılıda öğrencinin alacağı dersler danışman onayı ile belirlenir. Öğrenci diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan bir dersi almak isterse, danışmanın gerekçeli önerisi ve anabilim veya anasanat dalı başkanının görüşü değerlendirilerek EYK tarafından karar verilir.

Lisansüstü programlara kabul edilen öğrenciler, daha önce başka lisansüstü programlarda aldıkları ancak başka bir dereceye sayılmamış lisansüstü dersler ile özel öğrenci veya misafir öğrenci olarak Bilkent Üniversitesi'nde aldıkları ve başarılı oldukları lisansüstü derslerin, kayıt oldukları programın ders yükümlülüklerine sayılmasını isteyebilir. Bu derslerden hangilerinin sayılacağı en geç öğrencinin programdaki ikinci yarıyılının sonuna kadar ilgili anabilim veya anasanat başkanının görüşü alınarak EYK kararı ile belirlenir. Bilkent Üniversitesi'nde alınmış dersler notları ile birlikte transfer edilir.

Daha önce Bilkent Üniversitesi'nde özel öğrenci veya misafir öğrenci statüsünde alınmış dersler ile Bilkent Üniversitesi dışından alınabilecek derslerin toplamı, program başında transfer edilen dersler de dahil olmak üzere, o programdaki toplam kredili ders yükümlülüğünün yarısından çok olamaz. Bir programdaki öğrenci, daha önce aynı anabilim

veya anasanat dalındaki bir lisansüstü programı tamamlamadan kendi isteği ile ayrılmış ise, tamamlanmamış programdan yeni programa transfer edilecek derslerin ne kadarının yukarıdaki toplama dahil edileceğine EYK karar verir; bu karar verilirken tamamlanmamış programda geçirilmiş sürelerin, Madde 4 uyarınca, yeni programdaki sürelere sayılıp sayılmamış olduğu göz önünde bulundurulur.

Öğrenciler kayıtlı oldukları programın müfredatına ek olarak fazladan dersler de alabilir. Bu derslerin notları da yarıyıl ve genel not ortalamalarına katılır; ancak, bu dersler program müfredatında yer alan ders yükümlülüklerine sayılmaz ve müfredat derslerinin ağırlıklı not ortalamasına dahil edilmez.

Değerlendirme ve Notlar

Madde 12- Öğrencilerin derslerdeki başarı durumları yarıyıl içi sınav ve çalışmalar ile yarıyıl sonu sınav sonuçlarına göre ilgili öğretim üyeleri tarafından belirlenir. Öğrencilere aldıkları her ders için Bilkent Üniversitesi Lisans ve Ön Lisans Eğitim-Öğretim Yönetmeliği'nde listelenmiş harf notlarından biri verilir. Dersten çekilme anlamına gelen W notunun lisansüstü programların hangilerinde kullanılıp kullanılmayacağı veya bu programlardaki öğrenciler tarafından öğrenimleri süresince kaç kez kullanılabilmesine EK karar verir. Yarıyıl notları Öğrenci İşleri Müdürlüğü'ne verilince kesinleşir.

Öğrencinin bir dersten başarılı sayılabilmesi için o dersten yarıyıl notu olarak yüksek lisans programında en az C, doktora programlarında en az B notu alması gereklidir. Öğrenci U notu aldığı dersten başarısız olmuş sayılır. Öğrenci başarısız olduğu zorunlu dersleri tekrarlamak zorundadır. Ancak, başarısız olunan zorunlu bir dersin tekrarlanmasında belirgin güçlükler varsa, ilgili anabilim veya anasanat dalı başkanının önerisi ve EYK kararı ile başarısız olunan zorunlu dersin yerine içerik yönünden eşdeğer başka bir ders alınabilir. Her iki durumda da genel not ortalamasına sadece son alınan dersin notu katılır. Seçmeli bir derste başarısız olunması durumunda ise öğrenci aynı dersi tekrar alabilir ve bu durumda genel not ortalamasına sadece son alınan not katılır. Ancak, öğrencinin başarısız olduğu bir seçmeli ders, danışmanın başvurusu ve Enstitü müdürünün onayı ile müfredat dışı alınan fazladan ders olarak sayılabilir, bu durumda tekrar alınması gerekmez.

Dileyen lisansüstü öğrenciler akademik danışmanlarının onayıyla aynı program içerisinde daha önce alıp başarılı oldukları dersleri tekrarlayabilir; bu durumda genel not ortalamasına sadece son alınan not katılır.

Başka yükseköğretim kurumlarında alınan derslerin notları, not ortalaması hesaplarında dikkate alınmaz. Başka kurumlarda alınan notların ilgili programda başarılı olarak kabul edilip edilemeyeceğine, her bir öğrenci ve ders için ayrı ayrı olmak üzere, EYK karar verir.

Öğrenciler, derslere, laboratuvar ve uygulamalara devam etmek, yarıyıl içinde her türlü sınava ve dersi veren öğretim elemanının uygun gördüğü diğer çalışmalara katılmakla yükümlüdür. Öğrencilerin devam durumları, ilgili öğretim elemanı tarafından izlenir. Sağlık raporuyla belgelenmiş sağlık sorunları ve disiplin cezasıyla uzaklaştırma dahil, hangi gerekçeyle olursa olsun, bir dersin devam yükümlülüğünü yerine getirmeyen öğrenci o dersten başarısız sayılır.

Öğretim Aşamaları, Eğitim Süresi ve Uzatmalı Öğrenciler

Madde 13- *(Değişik, MHK 03.06.2015)* Tezli yüksek lisans programı ders, tez çalışmaları ve tez savunması aşamalarından; tezsiz yüksek lisans programı ise dönem projesi dersi de dahil olmak üzere derslerden oluşur. Doktora programı ise ders, yeterlik sınavı, tez önerisi savunması, tez çalışmaları ve tez savunması aşamalarından oluşur. Tezli programlarda tez çalışması yapmak veya tez savunmasına girmek için ilgili yarıyıldaki tez dersine kayıt yaptırılmış olması şarttır.

Tezli ve tezsiz yüksek lisans programlarının azami süresi, izin alınmış olabilecek süreler de dahil olmak üzere, üç yıldır. Doktora programlarının azami süresi, izin alınmış olabilecek süreler de dahil olmak üzere, yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için altı yıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için ise yedi yıldır.

Kayıtlı oldukları lisansüstü programı azami süresi içinde tamamlayamayan öğrencilerin üniversite ile ilişkileri kesilir.

BÖLÜM II – Yüksek Lisans

Dersler

Madde 14 – *(Değişik, MHK 03.06.2015)* Lisans programı sırasında Bilkent Üniversitesi'nde alınmış olan dersler de yüksek lisans programı sırasında müfredata ek fazladan ders olarak tekrar alınabilir. Bu dersler yüksek lisans ders yükümlülüklerine sayılmaz ancak yüksek lisans genel not ortalamasına dahil edilir.

Yüksek lisans müfredatında yer alan zorunlu bir ders tamamlanmış bir lisans programı sırasında Bilkent Üniversitesi'nde alınmış ise bu dersin notuna bakılır. En az C notu ile

başarılmış dersler yüksek lisans müfredatına ek fazladan ders olarak alınabilir; bu dersler yüksek lisans ders yükümlülüklerine sayılmaz ancak yüksek lisans genel not ortalamasına dahil edilir. En az C notu alınmamış derslerin yüksek lisans zorunlu dersi olarak tekrar alınması gereklidir. Ancak, her iki durumda da EYK kararıyla öğrencinin müfredatına bir adet seçmeli veya zorunlu ders eklenir.

İlgili seçmeli ders kümesindeki bütün dersleri Bilkent Üniversitesi'nde daha önce almış oldukları için yüksek lisans müfredatında yer alan seçmeli ders yükümlülüklerini sağlayacak ders bulamayan öğrenciler, EYK kararı ile seçmeli kümesinde yer almayan dersler olarak bu yükümlülüklerini tamamlayabilir.

Eğitim Bilimleri Enstitüsü öğrencileri hariç, tezli yüksek lisans programlarına kayıtlı öğrenciler için müfredatlarında yer alan kredili dersleri başarı ile tamamlamanın azami süresi, Madde 27 kapsamında izin alınan süreler hariç, dört yarıyıldır. Bu süre içinde derslerini başarıyla tamamlayamayan veya müfredat derslerinin ağırlıklı ortalaması 3.00'den düşük olan burslu öğrencilerin eğitim ücreti bursu kesilir.

Yüksek Lisans Tezi

Madde 15- *(Değişik, MHK 03.06.2015)* Tezli yüksek lisans öğrencileri, izinli oldukları yarıyıllar hariç, en geç üçüncü yarıyılın başından itibaren her yarıyıl tez dersine kayıt olarak tez çalışması yapar. Tez dersine kayıt yaptırmadan tez çalışması yapılamaz. Yüksek lisans tezleri, üyelerinden biri öğrencinin danışmanı, biri de başka bir yükseköğretim kurumundan öğretim üyesi olmak üzere, anabilim veya anasanat dalı başkanınca EYK'ye önerilen ve EYK'ce görevlendirilen üç veya beş kişilik bir jüri tarafından değerlendirilir. Bu jüri üyelerine ek olarak ikinci tez danışmanı oy hakkı olmaksızın jürilerde yer alabilir. Tez savunması, hazırlanan tezin jüri üyelerinin her birine ve enstitü müdürlüğüne tesliminden sonra en erken bir hafta en geç bir ay içinde yapılır. Jüri teze ilişkin “kabul”, “düzeltme” veya “ret” kararı verir. Bu karar, ilgili anabilim veya anasanat dalı başkanınca tez sınavını izleyen üç iş günü içinde enstitü müdürlüğüne tutanakla bildirilir. Tezi reddedilen öğrenciye yeni bir tez konusu verilir, burslu öğrencilerin eğitim ücreti bursu dahil tüm bursları kesilir. Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç üç ay içinde gerekli düzeltmeleri yapar ve aynı jüri tarafından yeniden değerlendirilir; bu değerlendirme sonunda da tezi kabul edilmeyen öğrenciye yeni bir tez konusu verilir, burslu öğrencilerin eğitim ücreti bursu dahil tüm bursları kesilir.

Tezi kabul edilen öğrenci, tezinin biçimi ve sayısı EYK tarafından belirlenen kopyalarını tez sınavı tarihinden sonra en geç bir ay içinde enstitü müdürlüğüne teslim eder.

Tezli Yüksek Lisans Programından Mezuniyet

Madde 16- (Değişik, MHK 03.06.2015) Tezli yüksek lisans programından mezun olmak için müfredatta yer alan tüm derslerin başarılmış olması, müfredat derslerinin ağırlıklı not ortalamasının en az 3.00 olması, yüksek lisans tezinin jüri tarafından kabul edilmiş ve biçim yönünden de uygun bulunan kopyalarının enstitü müdürüne teslim edilmiş olması ve öğrencinin üniversiteye eğitim ücreti veya başka bir borcu bulunmaması gereklidir. Mezunlara tezli yüksek lisans diploması verilir.

Eğitim Bilimleri Enstitüsü tarafından yürütülen pedagojik formasyon da içeren tezli lisansüstü programlardaki öğrenciler, pedagojik formasyon müfredatını da başarıyla tamamlamadan mezun olamaz. Bu programlardan mezun olan öğrencilere yüksek lisans diploması ile birlikte pedagojik formasyon sertifikası verilir.

Tezi reddedilen öğrencilere, bu doğrultuda başvuru yapmaları ve sürdürülmekte olan bir tezsiz yüksek lisans programının koşullarını yerine getirmiş olmaları kaydıyla, tezsiz yüksek lisans diploması verilerek üniversiteyle ilişkileri kesilir.

Tezsiz Yüksek Lisans Projesi

Madde 17- Tezsiz yüksek lisans öğrencileri, dönem projesi yaptıkları yarıyıl için dönem projesi dersine kayıt yaptırmak ve yarıyıl sonunda yazılı bir proje raporu vermek zorundadır. Proje dersinden başarısız olan öğrenciler bir sonraki yarıyıldaki tekrar proje dersine kayıt yaptırır.

Tezsiz Yüksek Lisans Programından Mezuniyet

Madde 18- (Değişik, MHK 03.06.2015) Tezsiz yüksek lisans programından mezun olmak için müfredatta yer alan tüm derslerin başarılmış olması, müfredat derslerinin ağırlıklı not ortalamasının en az 3.00 olması ve öğrencinin üniversiteye eğitim ücreti veya başka bir borcu bulunmaması gereklidir. Mezunlara tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

BÖLÜM III – Doktora

Doktora Programı ve Dersler

Madde 19– (*Değişik, MHK 03.06.2015*) Doktora programı lisansüstü dersler, yeterlik sınavı, tez önerisi savunması, tez çalışması ve tez savunmasından oluşur. Öğrenciler, en geç yeterlik sınavını geçtikten sonraki yarıyıldan başlayarak her yarıyıl tez dersine kayıt olarak tez çalışması yapar. Tez dersine kayıt olunmadan tez çalışması yapılamaz.

Aynı anabilim dalında Bilkent Üniversitesi'nden aldıkları yüksek lisans derecesi ile doktora programına kabul edilmiş öğrenciler, yüksek lisans programı sırasında yüksek lisans müfredatlarına ek olarak almış ve en az B notu ile başarmış oldukları derslerin, doktora programlarındaki ders yükümlülüklerine sayılması için EYK'ye başvurabilir. EYK'nin olumlu karar vermesi durumunda, bu dersler doktora ders yükümlülüklerine sayılır ancak doktora genel not ortalamasına dahil edilmez.

Tamamlanmış bir yüksek lisans veya lisans programı sırasında Bilkent Üniversitesi'nde alınmış olan dersler de doktora programı sırasında müfredata ek fazladan ders olarak tekrar alınabilir. Bu dersler doktora ders yükümlülüklerine sayılmaz, müfredat derslerinin ağırlıklı not ortalamasına dahil edilmez, ancak doktora genel not ortalamasına dahil edilir.

Doktora müfredatında yer alan zorunlu bir ders tamamlanmış bir yüksek lisans veya lisans programı sırasında Bilkent Üniversitesi'nde alınmış ise bu dersin notuna bakılır. En az B notu ile başarılmış dersler doktora müfredatına ek fazladan ders olarak alınabilir; bu dersler doktora ders yükümlülüklerine sayılmaz ancak doktora genel not ortalamasına dahil edilir. En az B notu alınmamış derslerin doktorada zorunlu ders olarak tekrar alınması gereklidir. Her iki durumda da, daha önceki bir programda alınmış olan zorunlu doktora dersi yerine EYK kararıyla öğrencinin müfredatına bir adet seçmeli veya zorunlu ders eklenir.

İlgili seçmeli ders kümesindeki bütün dersleri Bilkent Üniversitesi'nde daha önce almış oldukları için doktora müfredatında yer alan seçmeli ders yükümlülüklerini sağlayacak ders bulamayan öğrenciler, EYK kararı ile seçmeli kümesinde yer almayan dersler olarak bu yükümlülüklerini tamamlayabilir.

Doktora programlarına kayıtlı öğrenciler için müfredatlarında yer alan kredili dersleri başarı ile tamamlamanın azami süresi, Madde 27 kapsamında izin alınan süreler hariç, yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için altı yarıyıldır. Bu süreler içinde derslerini başarıyla tamamlayamayan veya müfredat derslerinin ağırlıklı ortalaması 3.00'den düşük olan burslu öğrencilerin, Eğitim Bilimleri Enstitüsü öğrencileri hariç, eğitim ücreti bursu dahil tüm bursları kesilir.

Doktora Yeterlik Sınavı

Madde 20– (*Değişik, MHK 03.06.2015*) Doktora programına yüksek lisans derecesi ile kabul edilen öğrenciler, izin alınan süreler hariç, ilk dört yarıyıl içinde, lisans derecesi ile kabul edilen öğrenciler ise, izin alınan süreler hariç, ilk altı yarıyıl içinde doktora yeterlik sınavına girmek zorundadır. Yeterlik sınavına süresi içinde girmeyen öğrenci sınavda başarısız olmuş sayılır.

Yeterlik sınavları, anabilim veya anasanat dalı başkanı tarafından önerilen ve EYK tarafından onaylanan ve sürekli görev yapan beş kişilik anabilim veya anasanat dalı doktora yeterlik komitesi tarafından düzenlenir ve yürütülür. Komite, farklı alanlardaki sınavları hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek amacıyla ikisi başka bir yükseköğretim kurumundan öğretim üyesi olmak üzere beş kişilik sınav jürileri önerir. Jüri üyelerinden birisi ilgili anabilim veya anasanat dalı dışından ve adayın konusuna yakın olabilecek bilim dallarından olabilir. Önerilen jüri üyeleri EYK onayı ile görevlendirilir.

Doktora yeterlik sınavı yazılı ve sözlü olmak üzere iki aşamadan oluşur. Yazılı sınav öğrencinin ilgili bilim alanındaki temel bilgisini ölçer. Yazılı sınavda başarılı olan öğrenciler, yazılı sınavdan sonra en çok altı hafta içinde sözlü sınava alınırlar; anabilim veya anasanat dalları akademik gerekçelerle bu süreyi bir sonraki yarıyılın başlama tarihine kadar uzatabilir.

Doktora yeterlik komitesi, sınav jüri önerileri ve öğrencinin yazılı ve sözlü sınavlardaki başarı durumunu değerlendirerek öğrencinin başarılı veya başarısız olduğuna salt çoğunlukla karar verir. Bu karar ilgili anabilim veya anasanat dalı başkanınca yeterlik sınavını izleyen üç gün içinde enstitü müdürlüğüne tutanakla bildirilir.

Yeterlik sınavında başarısız olan öğrenci, bir sonraki yarıyıldaki tekrar sınava alınır; ancak, yeterlik sınavının yazılı kısmından başarılı olmuş öğrenciler doktora yeterlik komitesi kararı ile yazılı sınava tekrar girmeden doğrudan sözlü sınava alınabilir. İkinci veya sonraki yeterlik sınavlarında başarısız olan burslu öğrencilerin eğitim ücreti bursu kesilir.

Doktora yeterlik komitesi, doktora yeterlik sınavında başarılı olan öğrencilerden, ders yükümlülüklerini tamamlamış olsalar bile, 8 krediyi aşmamak üzere yeni ders yükümlülüğü getirebilir.

Doktora yeterlik sınavında iki kez başarısız olan öğrenciler, ders yükümlülüklerini tamamlamış olsalar bile, programa yeni başlayan öğrenciler gibi, mevcut müfredat derslerini yeniden almak zorundadır.

Tez İzleme Komitesi

Madde 21– Yeterlik sınavında başarılı bulunan öğrenci için ilgili anabilim veya anasanat dalı başkanının önerisi ve EYK onayı ile bir ay içinde bir Tez İzleme Komitesi (TİK) oluşturulur.

TİK, üç öğretim üyesinden oluşur. Komitede tez danışmanından başka ilgili anabilim veya anasanat dalı içinden ve dışından birer üye yer alır. Birden çok tez danışmanının olması durumunda bu danışmanlar da dilerlerse komite toplantılarına katılabilir.

TİK'nin kurulmasından sonraki dönemlerde, ilgili anabilim veya anasanat dalı başkanının önerisi ve EYK onayı ile üyelere değişiklik yapılabilir.

Tez Önerisi Savunması

Madde 22– (*Değişik, MHK 03.06.2015*) Doktora yeterlik sınavını başarı ile tamamlayan öğrenci, yeterlik sınavından sonra izin alınan süreler hariç, en geç altı ay içinde yapacağı araştırmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez önerisini TİK önünde sözlü olarak savunur. Öğrenci, tez önerisi ile ilgili yazılı bir raporu sözlü savunmadan en az on beş gün önce komite üyelerine dağıtır.

TİK, öğrencinin sunduğu tez önerisinin kabul veya reddedileceğine salt çoğunlukla karar verir. Bu karar, anabilim veya anasanat dalı başkanınca tez önerisini izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir.

Tez önerisi reddedilen öğrenci, yeni bir danışman ve tez konusu seçme hakkına sahiptir. Böyle bir durumda yeni bir TİK atanabilir. Programa aynı danışmanla devam etmek isteyen bir öğrenci üç ay içinde, danışman veya tez konusu değiştiren bir öğrenci ise altı ay içinde tekrar Tez Önerisi Savunması'na alınır. Tez önerisi bu savunmada da reddedilen burslu öğrencinin eğitim ücreti bursu kesilir.

Tez önerisi kabul edilen öğrenci için TİK, Ocak-Haziran ve Temmuz-Aralık ayları arasında birer kere olmak üzere yılda iki kez toplanır. Öğrenci, toplantı tarihinden en az bir hafta önce komite üyelerine yazılı bir rapor sunar. Bu raporda o ana kadar yapılan çalışmaların özeti ve bir sonraki dönemde yapılacak çalışma planı belirtilir. Öğrencinin tez çalışması, komite tarafından “başarılı” veya “başarısız” olarak belirlenir. Komite tarafından toplam üç kez başarısız bulunan burslu öğrencinin eğitim ücreti bursu kesilir.

Doktora Tez Savunması

Madde 23– (*Değişik, MHK 03.06.2015*) Doktora tez önerisi savunmasında başarılı olan öğrenciler, izin alınan süreler hariç, en az altı ay geçmeden doktora tez savunmasına giremez. Doktora tez savunmasına girebilmek için adayın tezi konusunda yalnız başına veya başka araştırmacılarla birlikte yapılmış en az bir yayınının Akademik İşler Rektör Yardımcılığı tarafından saygınlığı teyit edilmiş bir dergide basıma kabul edilmiş olması gereklidir. Henüz kabul edilmiş bir yayını olmadığı halde tezini tamamlayıp ilgili enstitüye teslim etmiş olan öğrencilerin de tez savunmalarını yapana dek her yarıyıl tez dersine kayıt yaptırmaları gereklidir.

Doktora tez jürileri, ilgili anabilim veya anasanat dalı başkanının görüşleri de alınarak, EYK kararı ile üçü öğrencinin TİK’te yer alan öğretim üyeleri ve ikisi başka bir yükseköğretim kurumundan öğretim üyesi olmak üzere olmak üzere beş asil, iki yedek üyeden oluşur. Jüri, sınavda izlenecek yöntemi, sınavda sorulacak soruları ve sınav süresini kendisi belirler; tereddüde düşülen konularda salt çoğunluk ile karar alır.

Jüri, hazırlanan tezin teslim edildiği tarihten itibaren en erken bir hafta ve en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi tez savunması sınavına alır. Tez savunması tez çalışmalarının takdimi ve bunu izleyen soru-cevap kısmından oluşur.

Tez sınavının tamamlanmasından sonra jüri tez hakkında salt çoğunlukla “kabul”, “ret” veya “düzeltme” kararı verir. Bu karar, ilgili anabilim veya anasanat dalı başkanınca tez sınavını izleyen üç iş günü içinde enstitü müdürlüğüne tutanakla bildirilir. Tezi reddedilen öğrenciye yeni bir tez konusu verilir, burslu öğrencilerin eğitim ücreti bursu dahil tüm bursları kesilir. Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç altı ay içinde gereken düzeltmeleri yapar ve tezi aynı jüri tarafından yeniden değerlendirilir. Bu değerlendirme sonunda da tezi kabul edilmeyen burslu öğrencinin eğitim ücreti bursu dahil tüm bursları kesilir. Tezi reddedilen öğrencilerden doktora programına devam etmek isteyenlere yeni bir tez konusu verilir.

Tezi kabul edilen öğrenci, tezinin biçimi ve sayısı EYK tarafından belirlenen kopyalarını tez sınavı tarihinden sonra en geç bir ay içinde enstitü müdürlüğüne teslim eder.

Doktora Programından Mezuniyet

Madde 24– (*Değişik, MHK 03.06.2015*) Doktora programından mezun olmak için müfredatta yer alan tüm derslerin başarılı olması, müfredat derslerinin ağırlıklı not ortalamasının en az

3.00 olması, doktora tezinin jüri tarafından kabul edilmiş ve biçim yönünden uygun bulunan kopyalarının enstitü müdürüne teslim edilmiş olması ve öğrencinin üniversiteye eğitim ücreti veya başka bir borcu bulunmaması gereklidir. Mezunlara doktora diploması verilir.

Programın Tamamlanamaması

Madde 25– Kendi istekleri veya akademik nedenlerle lisans derecesiyle kabul edildikleri doktora programını tamamlamadan ayrılma durumunda olan öğrenciler, doktora programlarıyla ilişkileri kesilmeden önce aynı anabilim dalında sürdürülmekte olan bir tezsiz yüksek lisans diploması almak için başvurabilir. Başvurular EYK tarafından değerlendirilir ve tezsiz yüksek lisans mezuniyet koşullarını sağlayanlara tezsiz yüksek lisans diploması verilerek doktora programlarıyla ilişkileri kesilir; ancak, öğrencinin daha önce aynı anabilim dalından almış olduğu bir yüksek lisans derecesi varsa, yeniden yüksek lisans derecesi verilmez. Disiplin cezası nedeniyle doktora programını tamamlayamamış öğrencilere bu hak verilmez.

BÖLÜM IV – Diğer Hükümler

Ücretler ve Burslar

Madde 26- (*Değişik, MHK 03.06.2015*) Bilkent Üniversitesi'nde lisansüstü eğitim-öğretim ücretlidir. Öğrenciler, Müttevelli Heyeti tarafından belirlenen esaslara göre eğitim ücreti öder. Eğitim ücretini zamanında ödemeyen veya eğitim ücreti borcu bulunan öğrencilerin kayıtları askıya alınır ve azami süre sonunda üniversiteyle ilişkileri kesilir.

Lisansüstü öğrencilere sağlanacak burslarla ilgili bu yönetmelikte belirtilmemiş koşullar, miktarlar ve süreler Rektör veya görevlendireceği Rektör Yardımcısı tarafından belirlenir.

EYK lisansüstü programının herhangi bir aşamasında olan bir öğrencinin bursunun kesilmesine veya düşürülmesine karar verebilir.

İzinler

Madde 27- (*Değişik, MHK 03.06.2015*) Lisansüstü öğrencilerin her yarıyıl üniversiteye kayıt yenilemesi veya izin alması gereklidir. İzin almak isteyen öğrencilerin başvurusu, danışmanının ve ilgili anabilim veya anasanat dalı başkanının görüşü ile birlikte EYK tarafından değerlendirilir ve karara bağlanır. İzinler, her seferinde bir yarıyıl için verilebilir ve aynı usul ile uzatılabilir. İzinli öğrenciler hiçbir derse kayıt yaptırılmazlar; bu sürede başka

kurumlarda aldıkları dersler varsa, bu dersler Bilkent Üniversitesi'ndeki programlarına transfer edilemez. Öğrenci kayıtları, her yarıyıl başında, o yarıyıl alınacak derslere kayıt yaptırmak suretiyle yenilenir. İzin almadan kaydını yenilemeyen öğrencilerin kaydı askıya alınır ve azami sürenin bitiminde üniversiteyle ilişkisi kesilir.

Yönetmelikte Yer Almayan Hususlar

Madde 28- Bu yönetmelikte yer almayan hususlarla ilgili olarak Bilkent Üniversitesi Ana Yönetmeliği, Üniversitelerarası Kurul tarafından yayımlanan Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği'nin ilgili hükümleri ve Bilkent Üniversitesi Lisans ve Ön Lisans Eğitim-Öğretim Yönetmeliği uygulanır.

Yürütme

Madde 29 – Bu yönetmelik Bilkent Üniversitesi Mütevelli Heyet Başkanlığı tarafından yürütülür.

Yürürlük

Madde 30 – Bu yönetmelik Bilkent Üniversitesi Mütevelli Heyeti tarafından kabul edilip yayınlandığı tarihte yürürlüğe girer.

Madde 31- Bu yönetmeliğin yürürlüğe girmesiyle bundan önce uygulanmakta olan “Bilkent Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği” yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDELER

Geçici Madde 1- 2011-2012 akademik yılı Güz yarıyılından önceki yarıyıllar için alınmış izinler programların tamamlanması için gereken azami öğrencilik süresine dahil edilmez.

Geçici Madde 2- Halen eğitimlerini sürdürmekte olan sanatta yeterlik öğrencileri için 23.03.2012 tarihli Bilkent Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-öğretim Yönetmeliği'nin sanatta yeterlik ile ilgili maddeleri geçerlidir.

Geçici Madde 3- 6 Şubat 2013 tarihinden önce bir tezsiz yüksek lisans programından mezun olanlar ile bu tarihte bir tezsiz yüksek lisans programının kayıtlı öğrencisi olup ardından bu programdan mezun olanlar, doktora programlarına söz konusu tezsiz yüksek lisans diplomalarıyla başvurabilir.

Geçici Madde 4- (MHK 03.06.2015) 2014-2015 akademik yılı Güz yarıyılında Bilkent Üniversitesi'nde kayıtlı olan öğrenciler için, aynı akademik yılın Bahar yarıyılından önceki eğitim süreleri azami eğitim süresi bakımından hesaba katılmaz, ancak eğitim ücreti burslu olan öğrenciler için azami burs süresi hesabına katılır. Azami burs süresi tamamlandıktan sonraki yarıyılarda burslarının devam edebilmesi için ilgili anabilim veya anasanat dalı başkanının önerisi, EYK'nin olumlu görüşü ve Rektör'ün veya görevlendireceği Rektör Yardımcısı'nın onayı gerekir. Bu durumdaki öğrencilere verilecek ek burslar her defasında bir yarıyıl için verilebilir. Yüksek lisans programlarındaki öğrencilere en çok toplam iki yarıyıl, doktora programlarındaki öğrencilere en çok toplam dört yarıyıl boyunca ek burs verilebilir. Eğitim Bilimleri Enstitüsü tarafından yürütülen yüksek lisans programlarındaki öğrencilerin azami süreleri dolduktan sonraki ilk iki yarıyıl için burslarının devamı EYK'nin kararına, daha sonra kayıt yaptırdıkları yarıyıl için burs verilebilmesi ise EYK'nin olumlu görüşü ve Rektör'ün veya görevlendireceği Rektör Yardımcısı'nın onayına bağlıdır. Bu durumdaki öğrencilere verilecek ek burslar her defasında bir yarıyıl için ve en çok toplam dört yarıyıl boyunca verilebilir.